

POSUDEK

oponenta na bakalářskou práci

Jméno a příjmení: Jana Drocárová

Téma práce: Pojetí tělesného schématu v pohádkách

Autorka, Jana Drocárová, se ve své bakalářské práci rozhodla zkoumat vliv nestandardního tělesného schématu na vnímání osobnostních atributů protagonistů pohádek. Zatímco psychologické analýze obsahů pohádek – především z jungiánského hlubinného hlediska – je odborná pozornost do jisté míry věnována, výzkum přenosu percepce osobností pohádkových aktérů odlišného tělesného schématu do reálného sociálního světa u dospělých jedinců je tématem poměrně originálním.

Bakalářská práce je členěna do dvou částí, teoretické a empirické. Teoretická část je koncipována do čtyř kapitol. Autorka se v nich postupně zabývá zpracováním pohádkových textů, vlivem pohádek na psychickou stránku dítěte a prezentací postižení v pohádkách. Nejobsáhlejší kapitolu tvoří analýza konkrétních vybraných fyzických hendikepů v pohádkových příbězích tradovaných na území střední Evropy.

Praktickou část práce tvoří kvantitativní výzkum. Autorka sestavila dotazník, jehož pomocí získala data od 30 respondentů. Na jejich základě ověřuje stanovenou hypotézu, v níž předpokládá, že charakterové typy prezentované pohádkami jsou nějakým způsobem zachovány i v současné společnosti a v jejím pohledu na jedince s příslušným hendikepem.

Autorka téma zpracovala se značnou tvořivostí a osobní invencí jak v její teoretické, tak i v praktické části, práce tedy zdaleka není pouhou kompilací. Pro zpracování zvolila a použila dostatečné množství odborné literatury, text je psán čtivou formou. Drobný nedostatek lze najít pouze v metodologii výzkumu. Autorka zařadila na jeho začátek dotazy týkající se pohádek a po nich dotazy na hodnocení osobností s tělesným hendikepem. Úvodní dotazy zmiňující pohádky ovšem mohou značně asociovat úhel pohledu, jímž respondenti posuzují tělesně postižené jedince (poněkud vhodnější by bylo dotazy, které explicitně zmiňují pohádky, zařadit až na konec dotazníku, možná i sbírat data za přímé osobní účasti, aby respondenti v takto vzniklém kratším časovém úseku četli i vyplňovali otázky postupně podle zadání a „nepřeskakovali“). Oponentka ovšem oceňuje autorčin velmi nápaditý a mnohostranný přístup k interpretaci získaných dat.

V rámci diskuse by autorka mohla pohovořit o jedné z myšlenek, kterou uvádí v závěru: Jedinci, kterým jejich blízcí v dětství nečetli pohádky, hodnotí osoby s tělesným hendikepem v zásadě podobně jako ti, kterým pohádky jejich blízcí četli. Uvedené zjištění podle autorky napovídá tomu, že se ve vztazích k postiženým jedná o hlouběji zakotvené archetypy. Podle oponentky však lze předpokládat všeobecnou obeznámenost s nejznámějšími pohádkami u drtivé většiny dospělých jedinců středoškolského a vysokoškolského vzdělání (tj. i u zvoleného vzorku respondentů) bez ohledu na to, jakým způsobem se s nimi v dětství seznámili.

Předložená bakalářská práce splňuje všechny předepsané požadavky a její poznatky jsou námětem k zajímavým úvahám. Oponentka se při jejím hodnocení přiklání spíše ke známce „výborně“.

Mgr. Pavlína Janošová, Ph.D.

